

ਕਾਲੀ ਚਿੜੀ

ਗੁਰਿੰਦਰ ਮੋਹੀ

www.punjabilibrary.com

ਅੱਜ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਵੇਰੇ ਸੱਤ ਵਜੇ ਉੱਠ ਕੇ ਮੈਂ ਦੁੱਧ ਵਾਲਾ
ਡੋਲੂ ਚੱਕ ਦੁੱਧ ਲੈਣ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਘਰ ਆ ਕੇ ਦੁਬਾਰਾ ਮੰਜੇ ਤੇ
ਪੈ ਗਿਆ। ਹਾਲੇ ਨੀਂਦ ਅੱਖਾਂ ਚ ਹੀ ਰੜਕ ਰਹੀ ਸੀ, ਬਾਪੂ ਦੀ
ਅਵਾਜ਼ ਆਈ। ਪੁੱਤ ਕਰਿਆਨੇ ਦਾ ਸੋਦਾ ਪੱਤਾ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲਾ
ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਲੈ ਆਈ। ਪਹਿਲਾ ਤਾਂ ਸੋਚਿਆ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਲੈ ਆਵਾਂਗੇ ਪਰ
ਅਚਾਨਕ ਪਤਾ ਨੀ ਮਨ ਚ ਕੀ ਵਿਚਾਰ ਆਇਆ ਮੈਂ ਸੋਦਾ ਹੁਣੇ
ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਉੱਠ ਕੇ ਪਰਨਾ ਬੰਨ ਕੇ
ਸੋਦਿਆਂ ਵਾਲੀ ਪਰਚੀ ਤੇ ਪੈਸੇ ਫੜਕੇ ਸਕੂਟਰੀ ਬਾਹਰ ਕੱਢੀ। ਪਰ
ਸਕੂਟਰੀ ਚੱਲਣ ਦਾ ਨਾਮ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲੈ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਹ ਕਾਫੀ ਦਿਨਾਂ
ਤੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸ਼ਾਇਦ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਪਰ ਅੰਤ ਬਹੁਤ
ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਤੇ ਬਾਅਦ ਉਹ ਚੱਲ ਪਈ। ਮੈਂ ਪਿੰਡ ਦੀ ਹੀ ਇੱਕ ਦੁਕਾਨ
ਤੇ ਸੋਦਾ ਲੈਣ ਲਈ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਭੀੜ ਕੋਈ ਖਾਸ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤਾਂ
ਵੀਹ ਕੁ ਮਿੰਟ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦੁਕਾਨਦਾਨ ਨੇ ਸਾਰਾ ਸੋਦਾ ਬੇਰੀ ਵਿੱਚ
ਪਾ ਕੇ ਮੇਰੀ ਸਕੂਟਰੀ ਤੇ ਰਖਾ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਂ ਹਰ ਵਾਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਫੀ
ਹੌਲੀ ਚਾਲ ਹੀ ਸਕੂਟਰੀ ਤੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਰਾਸਤੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।
ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਾਲਾ ਮੋੜ ਮੁੜਨ ਲਗਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਨਜ਼ਰ
ਅਚਾਨਕ ਇੱਕ ਚਿੱੜੀ ਤੇ ਪਈ। ਉਹ ਰਾਸਤੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਅੱਧਮਰੀ
ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਈ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਕਿਸੇ ਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਵੱਜੀ ਸੀ
ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਹਿ ਲਵੇ ਕਿ ਗੱਡੀ ਚਿੱੜੀ ਵਿੱਚ ਵੱਜੀ ਸੀ

ਸ਼ਾਇਦ ਕੋਈ ਹੋਰ ਗੱਡੀ ਮੋਟਰ ਉਸ ਦੇ ਉੱਪਰ ਦੀ ਲੰਘ ਜਾਦੀ, ਜਾਂ ਫਿਰ ਉਹ ਗਲੀ ਦੇ ਅਵਾਰਾ ਕੁੱਤਿਆ ਦੇ ਮੂੰਹ ਪੈ ਜਾਦੀ ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਹਾਲੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਸਕੂਟਰੀ ਸੜਕ ਤੇ ਕੱਚੇ ਖੜੀ ਕਰਕੇ ਉਸਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਦੇਖਿਆ। ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕੋਈ ਗੰਭੀਰ ਬਾਹਰੀ ਸੱਟ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਸ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਕੁਝ ਫਰਕ ਨਾਲ ਹੀ ਮੇਰੇ ਇੱਕ ਮਿੱਤਰ ਦੀ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਉਸਦੀ ਦੁਕਾਨ ਤੇ ਲੈ ਗਿਆ। ਉੱਥੇ ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਇੱਕ ਬੰਦਾ ਗੁਜਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਰੁਕ ਗਿਆ ਉਹਨੇ ਨਾਲ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਬੁੱਕ ਭਰ ਚਿੜੀ ਦੇ ਮੂੰਹ ਨੂੰ ਲਾਈ। ਅੱਧਮਰੀ ਚਿੜੀ ਇੱਕ ਦਮ ਹਿੱਲ-ਜੁਲ ਚ ਆਈ। ਉਸਨੇ ਚਿੜੀ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਬਾਹਰੀ ਸੱਟ ਤਾਂ ਕੋਈ ਲਗਦੀ ਨੀ ਅੰਦਰ ਦੀ ਸੱਟ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ। ਉਸਨੇ ਪਾਣੀ ਪਿਲਾ ਕੇ ਚਿੜੀ ਨੂੰ ਨਾਲ ਦੇ ਖਾਲੀ ਪਲਾਟ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਪਰ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨਾਲ ਮੈਂ ਉਸ ਚਿੜੀ ਨੂੰ ਘਰ ਲੈ ਆਇਆ ਸਾਨੂੰ ਡਰ ਸੀ ਕਿ ਅਵਾਰਾ ਫਿਰਦੇ ਕੁੱਤਿਆ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਾ।

ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਘਰ ਲੈ ਆਇਆ ਪਾਣੀ ਪਿਲਾ ਕੇ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਥੋੜਾ ਪਾਣੀ ਇੱਕ ਕੌਲੀ ਵਿੱਚ ਪਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਇੱਕ ਭਾਂਡੇ ਧੋਣ ਵਾਲੀ ਟੋਕਰੀ ਉਸ ਦੇ ਉੱਪਰ ਪੁੱਠੀ ਕਰਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ। ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਵਾਲੇ ਖਾਲੀ ਪਲਾਟ ਵਿੱਚ ਬਿੱਲੀ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ

ਡਰ ਸੀ ਕਿ ਕਿਤੇ ਉਹ ਚਿੱੜੀ ਨੂੰ ਚੱਕ ਕੇ ਨਾ ਲੈ ਜਾਵੇ। ਚਿੱੜੀ
ਕਾਫੀ ਸਮਾਂ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੱਧਮਰੀ ਜਿਹੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪਈ
ਰਹੀ। ਉਸਨੂੰ ਖਾਣ ਵਾਸਤੇ ਰੋਟੀ ਪਾਈ ਉਹ ਉਸਨੇ ਨਹੀਂ ਖਾਂਧੀ
। ਸ਼ਾਮ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਪੰਜ ਛੇ ਘੰਟੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਹੁਣ
ਚਿੱੜੀ ਚ ਪਹਿਲਾ ਨਾਲੋਂ ਥੋੜਾ ਫਰਕ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ ਪਰ ਉਸਨੇ
ਹਾਲੇ ਸਿਰਫ ਅੱਖਾਂ ਹੀ ਖੋਲੀਆਂ ਸਨ। ਮੈਂ ਉਸਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ
ਦੇਖਦਿਆ। ਉਸਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਆਪਣਾ
ਸਾਰਾ ਹਾਲ ਜੋ ਉਸ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਬਿਆਨ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹੋਣ
ਜਿਵੇ ਕਿ ਉਹ ਕਹਿ ਰਹੀਆਂ ਹੋਣ:-

ਅਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਉੱਚੀ ਉਡਾਰੀ ਭਰੀ ਤਾਂ ਜਹਾਜ਼ ਆ ਗਿਆ,
ਥੋੜਾ ਥੱਲੇ ਆਈ ਤਾਂ ਮੋਬਾਇਲ ਟਾਵਰ ਆ ਗਿਆ,
ਥੋੜਾ ਹੋਰ ਥੱਲੇ ਆਈ ਤਾਂ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਖੰਭੇ ਤਾਰਾਂ ਦਾ ਜਾਲ ਆ
ਗਿਆ,
ਧਰਤੀ ਤੇ ਆਈ ਤਾਂ ਗੱਡੀ ਨੇ ਟੱਕਰ ਮਾਰੀ ਮੈਨੂੰ ਅੱਧਮਰੀ
ਕਰਕੇ
ਸੁੱਟ ਗਈ....

ਇੰਨਸਾਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਬਹੁਤ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨ ਨੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਇਹਨੀ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਅਸੀਂ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਨਾਲ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਕੇ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇੰਨਸਾਨ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਜਿਆਦਾ ਲਾਲਚੀ ਤੇ ਮਤਲਬੀ ਹੁੰਦਾ ਜਾਂ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬੰਦੇ ਵਿੱਚ ਵਧ ਰਹੀ ਤੇਜ਼ੀ ਉਸ ਅੰਦਰ ਦੇ ਸਬਰ-ਸੰਤੋਖ ਦੇ ਗੁਣ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇੰਨਸਾਨ ਸਭ ਕੁਝ ਹੀ ਥੋੜੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੜਕ ਤੇ 150 ਦੀ ਰਫਤਾਰ ਨਾਲ ਕਾਰਾਂ ਗੱਡੀਆਂ ਤੇ ਟਰੱਕ ਆਦਿ ਦੌੜਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਰੋਜ਼ ਹੀ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਅਵਾਰਾ ਫਿਰਦੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਸਾਇਦ ਉਸ ਗੱਡੀ ਦੀ ਰਫਤਾਰ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਉਹ ਚਿੜੀ ਜਾਂ ਸਾਇਦ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਪੰਛੀ ਅਤੇ ਜਾਨਵਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਨਾ ਮਰਨ। ਸੜਕ ਤੇ ਫਿਰਦੀਆਂ ਗਾਵਾਂ ਦੇ ਖੁੱਲੇ ਆਮ ਫਿਰਨ ਨਾਲ ਰੋਜ਼ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਹਾਦਸੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਨਾ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਇਸ ਵਾਰੇ ਸੋਚ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹੋਰ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ। ਮਾਫ ਕਰਨਾ ਗੱਲਾਂ-ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਾਂ ਕਾਫੀ ਅੱਗੇ ਨਿੱਕਲ ਆਏ ਹਾਂ ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਵਾਰੇ ਸੋਚਣਾ ਪਵੇਗਾ ਤਾਂ ਕਿ ਇੰਨਸਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੀ ਇੰਨਸਾਨੀਅਤ ਜਿੰਦਾ ਰਹਿ ਸਕੇ।

ਇੱਕ ਰਾਤ ਅਤੇ ਕੁਝ ਘੰਟੇ ਬੀਤ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਹੁਣ ਚਿੱੜੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਸੁਧਾਰ ਆ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਉਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਪਿੰਜਰੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਚਿੱੜੀ ਕਮਰੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇਧਰ ਉਧਰ ਫਿਰਨ ਲੱਗ ਗਈ। ਕਈ ਵਾਰ ਉੱਡਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਖੰਭ ਖਲਾਰੇ ਪਰ ਅਸਮਰਥ ਹੀ ਰਹੀ। ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਸਲਾਹ ਲਈ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੁੱਧ ਵਿੱਚ ਹਲਦੀ ਮਿਲਾ ਕੇ ਦੇਣ ਨਾਲ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੱਟਾਂ ਜਲਦੀ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ ਹਨ। ਹੁਣ ਚਿੱੜੀ ਨੂੰ ਹਲਦੀ ਵਾਲਾ ਦੁੱਧ ਦਿੱਤਾ, ਚਾਰ-ਪੰਜ ਚਮਚੇ ਉਸਨੇ ਪੀ ਲਏ। ਦੋ-ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਚਿੱੜੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸੁਧਾਰ ਹੋਇਆ। ਅੱਜ ਦੁਪਿਹਰ ਚਿੱੜੀ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਛੱਡੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਕਮਰੇ ਦਾ ਪੱਖਾ ਵੀ ਬੰਦ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਕੋਈ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਦੇ ਉਹ ਉਡਾਰੀ ਭਰ ਲਵੇ। ਅੱਜ ਚਿੱੜੀ ਥੋੜੀ ਉੱਡੀ ਉਹ ਉੱਡ ਕੇ ਨਾਲ ਪਈ ਲੱਕੜੀ ਦੀ ਕੁਰਸੀ ਦੀ ਬਾਹੀ ਤੇ ਜਾ ਬੈਠੀ। ਮੈਂ ਇੱਕ ਚੁਟਕੀ ਬਜਾਈ ਤਾਂ ਉਹ ਨਾਲ ਹੀ ਪਏ ਲੈਪਟੋਪ ਤੇ ਜਾ ਬੈਠੀ ਜੋ ਕਿ ਮੇਜ਼ ਉੱਪਰ ਪਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਚੁਟਕੀ ਮਾਰਦਾ ਤਾਂ ਚਿੱੜੀ ਉੱਡਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀ ਪਰ ਕਈ ਵਾਰੀ ਡਿੱਗਦੀ ਢਹਿੰਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀ। ਹੁਣ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਜਿਵੇਂ ਚਿੱੜੀ ਮੇਰੇ ਇਸ਼ਾਰੇ ਸਮਝ ਰਹੀ ਹੋਵੇ। ਮੈਂ ਇਹ ਸੋਚ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਚਿੱੜੀ ਕਮਰੇ ਦੇ ਬੰਦ ਪਏ ਪੱਖੇ ਉੱਪਰ ਬੈਠਣ ਲੱਗੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦਿਨ ਇਸਨੂੰ ਅਜਾਦ ਕਰ ਦਵਾਗੇ।

ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਹਾਲੇ ਉਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਪਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਹ ਹਾਲੇ ਮੇਜ਼ ਕੁਰਸੀ ਤੱਕ ਹੀ ਪਹੁੰਚਦੀ ਸੀ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਉੱਡਣ ਵਾਲੇ ਪੰਛੀ ਨੂੰ ਕੈਦ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਕੁਝ ਕੁ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾ ਹੀ ਸਾਡੇ ਗੁਆਢ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੋਤ ਹੋ ਗਈ। ਭੋਗ ਪਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹਲਵਾਈ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਪਿੰਜਰੇ ਵਿੱਚ ਵੀਹ-ਬਾਈਂ ਚਿੱੜੀਆਂ ਕੈਦ ਕਰਕੇ ਰੱਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਮੇਰੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਗਲਤ ਸੀ ਪਰ ਖੈਰ ਆਪਣੀ- ਆਪਣੀ ਸੋਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾ ਕਿ ਉਸ ਪਿੰਜਰੇ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਸਭ ਸੀ। ਪੀਣ ਲਈ ਪਾਣੀ, ਖਾਣ ਲਈ ਦਾਣਾ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ ਗਰਮੀ ਦੇ ਦਿਨ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਪੱਖਾ ਵੀ ਲਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪਰ ਇਸ ਸਭ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਉਹ ਚਿੱੜੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮਿੱਠੀ ਜੇਲ ਸੀ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਸ ਪਿੰਜਰੇ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਉਡਾਰੀ ਸੀਮਿਤ ਸੀ। ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਚਿੱੜੀਆਂ ਜਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਟਿਕ ਕੇ ਨਹੀਂ ਬੈਠਦੀਆਂ ਸੀ। ਸਾਇਦ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸੀਮਿਤ ਉਡਾਰੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਆਪਣਾ ਸਫਰ ਤਹਿ ਕਰ ਲੈਣਾ ਚਹਾਉਂਦੀਆਂ ਸਨ।

ਅੱਜ ਚਿੱੜੀ ਨੂੰ ਦੂਸਰਾ ਦਿਨ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ਅੱਜ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਕਮਰੇ
 ਦਾ ਦਰਬਾਜ਼ਾ ਖੋਲਿਆ ਤਾਂ ਚਿੱੜੀ ਪੱਖੇ ਦੇ ਫਰ ਉੱਪਰ ਬੈਠੀ ਸੀ।
 ਮੈਂ ਜਿਉਂ ਹੀ ਕਮਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਗਿਆ ਉਹ ਇੱਕ ਦਮ ਹੀ ਬਲਬ
 ਦੇ ਉੱਪਰ ਜਾ ਬੈਠੀ। ਅੱਜ ਚਿੱੜੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਵੀ
 ਉਡਾਰੀ ਭਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅੱਜ ਉਹ ਦਿਨ ਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ
 ਦਿਨ ਚਿੱੜੀ ਨੇ ਸੀਮਿਤ ਉਡਾਰੀ ਦੀ ਥਾਂ ਉੱਚੇ ਅਸਮਾਨਾਂ ਵਿੱਚ
 ਉਡਾਰੀ ਭਰਨੀ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਘਰਦੇ ਇੱਕ ਜਗ੍ਹਾਂ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ,
 ਟਿਊਸ਼ਨ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ ਵੀ ਇੰਨ੍ਹੇ ਨੂੰ ਆ ਗਏ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ
 ਚਿੱੜੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਛੱਤ ਤੇ ਚਲੇ ਗਏ। ਸਭ ਇਸ ਪਲ ਨੂੰ ਆਪਣੇ
 ਮੋਬਾਇਲ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਕਰ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਦੋਨੇ
 ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਖੋਲਦਾ ਹਾਂ ਚਿੱੜੀ ਇੱਕ ਦਮ ਉੱਡ ਕੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਅਸਮਾਨ ਵਿੱਚ
 ਉਡਾਰੀ ਭਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ !!!!! ਟੂ-ਟੂ ਟੂ-ਟੂ ਟੂ-ਟੂ ਇੰਨ੍ਹੇ ਨੂੰ ਅਲਾਰਮ
 ਦੀ ਘੰਟੀ ਵੱਜਦੀ ਤੇ ਮੇਰੀ ਅੱਖ ਖੁੱਲਦੀ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੀ ਨਹੀਂ
 ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਸੁਪਨਾ ਸੀ ਮੈਂ ਸਮਾਂ ਦੇਖਿਆ ਸਵੇਰ ਦੇ
 ਸੱਤ ਵੱਜ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਮੈਂ ਉੱਠ ਕੇ ਚਿੱੜੀ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਉਹ ਆਪਣੇ
 ਖੰਭਾਂ ਵਿੱਚ ਮੂੰਹ ਦੇ ਕੇ ਸੁੱਤੀ ਪਈ ਸੀ। ਮੈਂ ਉੱਠਿਆ ਤੇ ਉੱਠ ਕੇ ਦੁੱਧ
 ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਚਲਿਆ ਗਿਆ।

ਅੱਜ ਚਿੱੜੀ ਨੂੰ ਤੀਜਾ ਦਿਨ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਅੱਜ ਚਿੱੜੀ ਕੱਲ
 ਵਾਂਗ ਜਿਆਦਾ ਹਿਲਜੁਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ, ਮੈਂ ਪੱਖਾਂ ਬੰਦ ਕਰਕੇ

ਉਸਨੂੰ ਖੁੱਲੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਦੁੱਧ ਪਿਲਾਇਆ ਹਰ ਵਾਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹੀ ਚਾਰ-ਪੰਜ ਚਮਚੇ ਉਸਨੇ ਪੀ ਲਏ। ਪਰ ਦੁਬਾਰਾ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਉਹ ਪਈ ਰਹੀ, ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਬਾਹਰ ਲੋਬੀ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਉੱਡਣ ਦੇ ਸਮਰਥ ਹੋ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਪਰ ਉਹ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਬੈਠੀ ਰਹੀ।

ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਗਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਚਾਨਕ ਘਰੇ ਫੋਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਘਰ ਤੋਂ ਥੋੜਾ ਹੀ ਦੂਰ ਸੀ। ਫੋਨ ਆਇਆ ਕਿ ਚਿੱੜੀ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਨੂੰ ਟੇਡੀ ਹੋਈ ਪਈ ਆ ਕੋਈ ਹਿਲਜੁਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ। ਮੈਂ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵੱਲ ਦੌੜਿਆ, ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਹਾਲੇ ਸਾਹ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਮੈਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕੌਲੀ ਚੱਕ ਉਸਦੀ ਚੁੰਝ ਨੂੰ ਲਾਈ ਉਸਨੇ ਮਸਾ ਹੀ ਇੱਕ ਚਮਚਾ ਪਾਣੀ ਪੀਤਾ। ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਭੱਜ ਕੇ ਛੱਤ ਤੇ ਲੈ ਗਿਆ ਸ਼ਾਇਦ ਤਾਜ਼ੀ ਹਵਾ ਨਾਲ ਕੁਝ ਫਰਕ ਪੈ ਜਾਵੇ। ਮੇਰੀ ਉਮੀਦ ਵੀ ਹੁਣ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਡਾਵਾ ਡੋਲ ਹੁੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਹਨੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੀ ਮਿੰਟਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਚਿੱੜੀ ਦੀ ਗਰਦਨ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਨੂੰ ਡਿੱਗ ਪਈ। ਮੈਂ ਪਾਣੀ ਵਾਲੀ ਕੌਲੀ ਉਸਦੀ ਚੁੰਝ ਨੂੰ ਲਾਈ ਪਰ ਇਸ ਬਾਰ ਉਸਨੇ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ ਪੀਤਾ ਉਹ ਮਰ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਤੇ ਨਾਲ ਮਰ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ਉਹ ਸੁਪਨਾ ਜੋ ਉਸ ਚਿੱੜੀ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਅਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਉੱਡਦੇ ਦੇਖਣਾ ਚਹਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਚਿੱੜੀ ਨੂੰ ਨਾਲ ਦੇ ਪਲਾਟ ਵਿੱਚ ਹੀ ਇੱਕ ਟੋਆ ਪੱਟ ਕੇ ਦੱਬ ਦਿੱਤਾ। ਗੁਆਢੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਜੁਆਕ ਉਸ ਥਾਂ ਤੇ ਫੁੱਲ

ਰੱਖਣ ਆਇਆ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਚਿੱੜੀ ਨੂੰ ਦੇਖਣ
ਆਇਆ ਕਰਦਾ ਸੀ।

ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਹਾਂ ਮੈਂ ਪੱਥਰ ਦਿਲ ਜਿਹਾ
ਪਰ ਅੱਜ ਅੱਖ ਮੇਰੀ ਵੀ ਨਮ ਸੀ,
ਹੈਰਾਨ ਹੋਇਆ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੇ
ਕਿ ਸੱਚੀ ਇਹ ਇੱਕ ਚਿੱੜੀ ਦੇ ਮਰ ਜਾਣ ਦਾ ਗਮ ਸੀ।

ਗੁਰਿੰਦਰ ਮੋਹੀ
98149-23575

(ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਵਾਟਸਐਪ ਕਰ
ਸਕਦੇ ਹੋ)

 @gurindermohie

Read more like this at
www.punjabilibrary.com

www.punjabilibrary.com